

STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA NA ROK 2019 A K NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU MESTA NA ROKY 2020 - 2021

V zmysle ustanovenia § 18f, odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p r e d k l a d á m mestskému zastupiteľstvu odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Mesta Hnúšťa na rozpočtový rok 2019 (*záväzný rozpočet*) a viacročného rozpočtu na roky 2020 až 2021 (*orientačné rozpočty*) a k návrhu Programového rozpočtu.

Návrh rozpočtu na roky 2019 až 2012 bol zverejnený dňa 26.11.2018 v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov. O uvedenom návrhu rozpočtu mestské zastupiteľstvo v roku 2018 nerokovalo a mesto Hnúšťa Hnúšťa začalo hospodáriť v roku 2019 v rozpočtovom provizóriu v zmysle ustanovenia § 11 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V období rozpočtového provizória sa vypracoval upravený návrh rozpočtu so zapracovanými novými požiadavkami.

Stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu (ďalej len stanovisko) Mesta Hnúšťa na roky 2019 – 2021 bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu, ktorý bol spracovaný podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie (tabuľková časť), dôvodovej správy a na základe návrhu programového rozpočtu na rok 2019, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách miestnej a územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2019 a následne viacročného rozpočtu na roky 2020 a 2021 sa zameriava hlavne na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, na identifikáciu možných rizík a rezerv plnenia rozpočtových príjmov a výdavkov, ale tiež na hospodárnosť a efektívnosť rozpočtovaných finančných prostriedkov.

Návrh rozpočtu na rok 2019 vrátane finančných operácií bol zostavený ako vyrovnaný a zároveň napĺňa aj ostatné zákonom stanovené podmienky v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Príprava rozpočtu rešpektuje tiež povinnosť, ktorá je ustanovená v § 9 (o viacročnom rozpočte) a dané prechodné ustanovenie, ktoré je uvedené v § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2020-2021, ako aj návrh rozpočtu mesta na rok 2019 (ďalej len „návrh rozpočtu“) bol podkladom na spracovanie odborného stanoviska **z hľadiska zákonnosti** predloženého návrhu a **z hľadiska východísk tvorby návrhu rozpočtu**.

A.1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- ❖ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- ❖ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,

- ❖ Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení ďalších doplnkov,
- ❖ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ❖ Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*Je predpoklad, že práve pripravovaná novela tohto zákona môže mať výrazný dopad na výdavky mesta. Predpokladá sa odstránenie nesúladu medzi minimálnou mzdou a minimálnou výškou tarifného platu zvýšením platových taríf, ako aj pridanie nových platových stupňov, 32 ročné obmedzenie započítanej praxe sa zvyšuje na 40 rokov (zvýšenie tzv. tabuliek v priemere o 10%),*
- ❖ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a doplnkov, Zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov mesta v znení neskorších zmien a doplnkov,
- ❖ Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Enviromentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z. , ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov,
- ❖ Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení ďalších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- ❖ Kolektívna zmluva vyššieho stupňa a s ňou súvisiace zmeny v legislatívnych normách (napr. úprava pravidiel tarifných plátov zamestnancov obcí a pedagogických zamestnancov, zvýšenie minimálnej mzdy),
- ❖ VZN mesta Hnúšťa s dosahom na plnenie príjmov a čerpanie výdavkov mesta Hnúšťa.

Mesto je povinné poskytovať do informačného systému „*RISAM.rozpočet*“ údaje o schválenom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a rozpočtov na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu orgánom mesta príslušným podľa osobitných predpisov. Ak je rozpočet mesta na nasledujúci rozpočtový rok schválený do 31. decembra bežného roka, mesto poskytuje údaje schváleného rozpočtu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie najneskôr do 10. januára nasledujúceho rozpočtového roka a schválený rozpočet na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 31. januára nasledujúceho rozpočtového roka, pričom počas rozpočtového provizória mesto poskytuje v tomto rozsahu a termínoch údaje schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Hnúšťa

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s VZN mesta, ktorými sú upravované povinnosti poplatkového a daňového charakteru mesta. Pri spracovaní rozpočtu sa vychádzalo hlavne z VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Hnúšťa atď.

1.3. Dodržiavanie informačnej povinnosti zo strany Mesta Hnúšťa

Prepracovaný návrh rozpočtu mesta bol zverejnený na úradnej tabuli mesta dňa 28.01.2019 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve) v súlade s § 9 odsek 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. (Pozn. Podľa Č. 9 *Zverejňovanie údajov* zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti

subjekty verejnej správy sú povinné zverejňovať údaje o rozpočte podľa odseku 1 do 30 dní po schválení ich rozpočtu a do 60 dní po skončení rozpočtového roka).

A.2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

- Návrh rozpočtu je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p. , ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.
- Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021 č. MF/100302/2018–411.
- Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s Vyhláškou ŠÚ SR č. 257/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy(SK COFOG).

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Rozpočtová politika SR aj v týchto rozpočtových rokoch vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR, kde medzi hlavné priority patrí naďalej ozdravenie verejných financií. Stratégia rozpočtovej politiky v nasledujúcich rozpočtových rokoch je zameraná na ďalšie zlepšovanie rozpočtovej pozície verejnej správy s cieľom dosiahnuť dlhodobú udržateľnosť verejných financií. (Cit. z Predkladacej správy).

Na základe parametrov fiškálneho rámca pre rozpočet verejnej správy na roky 2019 až 2021 sa predpokladá, že hrubý dlh verejnej správy na konci rozpočtovaného obdobia klesne k úrovni 44,8 % HDP. Naďalej bude dosahovaný primárny prebytok na celom trojročnom horizonte rozpočtu. Septembrová makroekonomická prognóza Ministerstva financií SR predpokladá, že v roku 2019 slovenská ekonomika porastie o 4,5 %. Priemerná nominálna mzda sa v roku 2019 zvýši o 6,3 % a predpokladá sa výška hodnoty 1 077 EUR. Daňové príjmy samosprávy rastú oproti schválenému rozpočtu o 98,4 mil. eur. Naopak príjmy z miestnych daní predpokladajú výpadok na úrovni 4,8 mil. EUR. Môžeme konštatovať, že slovenskej ekonomike sa darí, čo dokazuje aj Národnou radou SR schválený vyrovnaný rozpočet na rok 2019.

Vplyv štátu sa prejavuje v rozpočte Mesta Hnúšťa priamo cez objem poskytnutých dotácií z príslušných kapitol, a to najmä, prostredníctvom objemu podielu na dani z príjmov fyzických osôb a nepriamo cez legislatívne úkony, ktoré majú ekonomický dopad. Vývoj dane z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti je pozitívne ovplyvnený vývojom na trhu práce. Je potrebné poznamenať, že prijatím novely Zákonníka práce bolo zavedené oslobodenie 13. a 14. platu od dane z príjmov fyzických osôb (DzPFO), zdravotných (ZO) a sociálnych odvodov (SO). Cieľom opatrenia bolo znížiť náklady práce tým zamestnávateľom, ktorí vyplácajú odmeny zamestnancom (13. a 14. plat) nad rámec bežného platu. Vyplácanie 13. a 14. platu je dobrovoľné. Oslobodenie je maximálne do výšky 500 eur na jednu vyplatenú odmenu nezávisle od jej skutočnej výšky. Zavedenie oslobodenia 13.-14. platu sa môže prejaviť negatívne na objeme DzPFO v nasledujúcich rokoch.

V návrhu rozpočtu sa premietajú aj dopady novely zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

Vzhľadom na skutočnosť, že v čase prípravy rozpočtu nebola známa definitívna legislatívna podoba viacerých opatrení, nerozpočtuje sa napr. vplyv nových zákonných úprav, vyplývajúcich napr. najmä z titulu zavedenia bezplatného stravovania na školách. Pri spracovaní môjho stanoviska bol Národnou radou SR schválený rozpočet na rok 2019, kde bol schválené bezplatné stravné od 01.01.2019 pre materské školy a od 01.09.2019 pre základné školy.

Pri tvorbe rozpočtu je potrebné brať do úvahy aj rast cien energetických komodít na svetových trhoch, očakávame aj zvýšenie regulovaných cien energií od 01.01.2019.

Návrh rozpočtu teda vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021, z vyššie menovaných predpisov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu rozpočtu mesta na roky 2019-2021 bolo zohľadnenie odhadu výnosu podielových daní, platných zmluvných vzťahov, platných VZN, interných aktov, zohľadnenie zvýšenia platových taríf a stupníc, platnej organizačnej štruktúry MsÚ, štruktúry mesta, odhadu skutočného

plnenia rozpočtu za rok 2018 resp. samotného vývoja hospodárenia mesta v roku 2018. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám, zriaďovateľom ktorých je mesto Hnúšťa. Výdavky navrhované jednotlivými oddeleniami, rozpočtovými a príspevkovými organizáciami, bolo nutné prehodnotiť s ohľadom na možnosti ich krytia objemom rozpočtovaných príjmov.

Na základe uvedených prognóz bol rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2019 navrhnutý so schodkom 525 580 €. Bežný rozpočet bol zostavený s prebytkom 97 624 €, kapitálový rozpočet bol navrhnutý so schodkom 623 204 €. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prebytkom bežného rozpočtu a finančných operácií, ktorý predstavuje sumu 525 580 €.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na 3 rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu mesta je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 odsek 1) na tri rozpočtové roky – rok 2019, 2020 a 2021.

Viacročný rozpočet na roky 2019 – 2021 je teda zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok.

V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu na roky 2019 až 2021 č. MF/100302/2018–411 - ***záväzným rozpočtom pre mesto je rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2019***. Rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky t.j. na roky 2020 a 2021 majú orientačný charakter a teda ani rozpočtované príjmy a výdavky rozpočtov týchto rokov nie sú pre mesto záväzné.

V súlade s § 10 odsek 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa navrhovaný viacročný rozpočet mesta na roky 2019 až 2021 vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet)
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte mesta na roky 2019 až 2021 sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom, právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu mesta a VÚC.

V zmysle zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti mesto zostavilo rozpočet v nasledovnom členení: údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predošlé dva roky, schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, očakávaná skutočnosť bežného roka a návrh rozpočtu na nasledujúce tri roky.

Predložený rozpočet spĺňa všetky náležitosti spomenutého zákona, vychádza z finančných možností mesta, so zreteľom na dodržiavanie platnej legislatívy a prijatých zásad.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Mestskému zastupiteľstvu je predložený návrh rozpočtu mesta na rozpočtový rok 2019 a zároveň aj návrh rozpočtu mesta na rozpočtové roky 2020 a 2021 obsahujúci predpokladaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených východiskových ukazovateľoch podľa programovej štruktúry rozpočtu (jednotlivé programy a podprogramy s uvedením príslušných zámerov a cieľov), viď tabuľky (údaje v tabuľkách sú uvedené v celých eurách).

Súhrnná bilančná charakteristika návrhu rozpočtu:**1. Rozpočet celkom (príjmy, výdavky, finančné operácie) :****Tab. č.1**

Rozpočtové roky	2014 skutočnosť	2015 skutočnosť	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 rozpočet	2018 predpoklad	2019 rozpočet	2020 rozpočet	2021 rozpočet
Príjem (BP+KP+F0)	4 222 430	4 548 858	4 702 494	4 975 839	5 041 325	6 910 177	6 640 277	6 566 604	6 060 604
Výdaj(BV+KV+F0)	4 169 945	4 320 041	4 372 736	4 622 676	5 041 325	6 535 862	6 640 277	6 566 604	6 060 604
+prebytok, -schodok	46 174	228 817	329 758	353 163	0	374 315	0	0	0

2. Súhrn rozpočtov + finančné operácie**Tab. č.2**

Rozpočtové roky	2015 skutočnosť	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 rozpočet	2018 predpoklad	2019 rozpočet	2020 rozpočet	2021 rozpočet
Bežný rozpočet	386 121	436 421	429 450	185 400	330 750	97 624	110 240	75 040
Kapitálový rozpočet	-136 752	2 529	-37 514	-290 000	-141 010	-623 204	-790 000	-90 000
+prebytok, -schodok rozpočtu	249 369	438 950	391 937	-104 600	189 740	-525 580	-679 760	-14 960
Finančné operácie	-20 552	-109 192	-38 773	104 600	184 575	525 580	679 760	14 960
Rozpočt. hospodárenie	228 817	329 758	353 163	0	374 315	0	0	0

Návrh rozpočtu mesta na rok 2019 je v zmysle § 10 odsek 3 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je navrhnutý ako **vyrovnaný**.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t.j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov značne zvyšuje informačnú hodnotu návrhu rozpočtu, s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie.

Pre roky 2019 až 2021 je rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

D.1. Rozpočet príjmov

1. Bežné príjmy rozpočtu t. j. vlastné príjmy sú tvorené daňovými a nedaňovými príjmami. Ostatné príjmy sú tvorené transfermi na prenesený výkon štátnej správy, grantmi a dotáciami.

Vývoj bežných príjmov za roky 2016 – 2021:

Tab. č. 3

Rozpočtové roky	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 rozpočet	2018 predpoklad	2019 rozpočet	2020 rozpočet	2021 rozpočet
Príjem mesto	4 221 340	4 472 222	4 610 125	4 806 503	5 125 305	5 341 788	5 635 788
Príjem RO	87 200	100 099	64 900	138 986	114 816	114 816	114 816
Spolu bežné príjmy	4 308 539	4 572 321	4 675 025	4 945 489	5 240 121	5 456 604	5 750 604

Čo sa týka porovnania príjmov mesta (viď. tab. č. 3) **na rok 2019 je výška prognózovaných príjmov vyššia o 294 632 € oproti predpokladanej skutočnosti roku 2018**, čo je v mojom ponímaní porovnateľný medziročný nárast bežných príjmov s predchádzajúcimi rokmi. Zároveň je dôležité uviesť, že od roku 2016 má nárast bežných príjmov naďalej zotrvávajúci pozitívny trend a to aj pri prognóze na roky 2020 a 2021, čo je z môjho pohľadu veľmi dôležité. Z predloženého návrhu rozpočtu môžeme vidieť, že pri prognóze na roky 2019 a 2021 je postupnosť zvyšovania bežných príjmov naďalej zachovaná.

Napriek tomu je potrebné konštatovať, že možnosti samotnej samosprávy, čo sa týka zvyšovania bežných príjmov, sú už veľmi obmedzené. Je potrebné si uvedomiť, že tak, ako aj v predchádzajúcich obdobiach je dôležité pracovať aj s otázkou výšky príjmov do budúcnosti, či je táto výška dostatočná na zabezpečenie primeraného rozvoja pri každoročnom možnom náraste bežných výdavkov.

Na základe vyššie uvedených informácií môžem konštatovať, že takto nastavený rozpočet bežných príjmov na rok 2019 vychádza z aktuálnych možností mesta. Aj naďalej do budúcnosti bude opodstatnená zásada opatrnosti a obozretnosti pri rozpočte bežných príjmov, hlavne z dôvodu možného rizika nenaplnenia príjmov prognózovaných v rozpočte na rok 2019.

1.1. Daňové príjmy - tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu.

V roku 2019 sú rozpočtované daňové príjmy vo **výške 3 106 144 €**, čo predpokladá nárast daňových príjmov oproti roku 2018 (predpoklad 2 898 547 €) o sumu 207 597 €.

2.1.1. Výnos dane z príjmov FO (podielová daň)

Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb tzv. podielová daň zo ŠR. Pre rok 2019 MF SR do ŠR stanovilo pre mestá a obce výšku podielových daní na 70 %, čo je na rovnakej výške ako v roku 2018. Podľa prognózy MF SR patria mestu Hnúšťa podielové dane na rok 2019 v celkovej výške 2 767 300 € (predpoklad v roku 2018 v sume 2 470 811 €). V čase spracovania môjho stanoviska boli vydané „Východiskové štatistické údaje a podiel obcí na výnose DPFO pre rok 2019“, kde bola určená výška podielových daní pre mesto Hnúšťa **v sume 2 767 948 €** (vrátane zúčtovania za rok 2018).

Je však dôležité pri uvedenej podielovej dani uviesť, že v našom meste je nepriaznivý vývoj počtu obyvateľstva, ktorý má každoročne klesajúci trend. Od roku 2011 do 31.12.2017 bol evidovaný pokles obyvateľstva podľa štatistického úradu v počte 297. Podľa počtu obyvateľov s trvalým bydliskom v našom meste bol pokles za rovnaké obdobie o 343 obyvateľov.

Pre porovnanie uvádzam nasledujúce údaje poklesu obyvateľstva od roku 2011:

Tab. č. 4

Vývoj počtu obyvateľov k 31.12. roku	Štatistický úrad SR	Evidencia obyvateľov mesta podľa trvalého bydliska
2011	7 787	7 272
2012	7 739	7 218
2013	7 698	7 229
2014	7 704	7 169
2015	7 658	7 102
2016	7 572	7 052
2017	7 490	6 955
2018	Nie je údaj	6 929

Možno by bolo potrebné, nakoľko je naďalej možný predpoklad klesajúceho trendu počtu obyvateľov, považovať do budúcnosti vo výhľadových a koncepcných materiáloch práve v súvislosti s podielovými daňami s možnými ťažkosťami pri zostavovaní príjmovej časti rozpočtu.

2.1.2. Daň z nehnuteľnosti

V roku 2019 je daň z nehnuteľnosti rozpočtovaná v sume 160 000 €, t.j. výšku predpokladaného stavu platieb do rozpočtu za rok 2018. **Nedoplatok na dani z nehnuteľnosti je k 31.12.2018 je evidovaný v sume 45 626 €, čo predstavuje s porovnaním s rokom 2017 zníženie nedoplatku o 13 071 € (nedoplatok k 31.10.2017 evidovaný v sume 58 697 €).**

Na základe vyššie uvedeného odporúčam aj naďalej pokračovať v nastúpenom trende znižovania nedoplatku a ďalej vyvíjať maximálne úsilie k vymožitelnosti čo najvyššej čiastky z uvedenej dane a to hlavne starých nedoplatkov a tak zamedziť nárastu nových nedoplatkov z predpisov resp. vyrubenia dane v roku 2019.

2.1.3. Za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Overením plnenia rozpočtu príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad k 31.12.2018 boli zistené nasledovné skutočnosti (v €):

Tab. č. 5.

	Právnické osoby	Fyzické osoby	Spolu
Nedoplatok k 31.12.2017	46 274,60	223 058,26	269 332,86
Predpis rok 2018	32 126,47	114 436 81	146 563,28
Úhrady za bežný rok	27 363,12	78 506,98	105 870,10
Úhrady za predchádzajúce roky	1 248,80	21 151,33	22 400,13
Odpis za predchádzajúce roky	1 994,72	15 369,64	17 364,36
Vratka	131,40	146,14	277,54
Nedoplatky k 31.12.2018	47 925,83	222 671,20	270 597,03

Pri rozpočtovaní príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na rok 2019 sa počíta s príjmom vo výške 169 400 €, čo je oproti rozpočtu v roku 2018 (182 000 €) pokles a to vo výške 12 600 €. Na roky 2020 a 2021 je prognózovaná výška uvedeného príjmu v rozpočte na sumu 170 000 €.

Ako je vidieť v tabuľke č.5. k 31.12.2018 evidujeme mierny nárast nedoplatkov u právnických osobách v porovnaní s rokom 2017 o sumu 1 651,23 € a pri fyzických osobách mierny pokles a to o sumu 387,06 €.

Na základe vyššie uvedených skutočností, aj napriek tomu, že nastal nepatrný pokles nedoplatkov u fyzických osôb, nevidím v roku 2019 veľkú možnosť zlepšujúceho sa trendu vo vývoji výberu uvedených poplatkov a teda následne reálne zvyšovanie ich výberu, hlavne na strane fyzických osôb. Je dôležité si tiež uvedomiť, že výber uvedeného poplatku je priamo úmerný na počet obyvateľov s trvalým bydliskom v našom meste a ten medziročne klesá. Musím konštatovať, že uvedené poplatky a hlavne ich výber, môžeme dlhodobo radiť medzi najproblematickejšie, pritom však z pohľadu participácie na príjmoch rozpočtu ide tiež o jeden z nosných príjmov bežného rozpočtu.

V rámci uvedených príjmov daňových príjmov je započítaný aj príjem z poplatku za uloženie odpadu, ktorý predstavuje tiež určitý príjem do rozpočtu mesta.

Príjmy mesta z poplatku za uloženie odpadu na skládke TKO: Tab. č. 6

Rok	Vyfakturované v €	Odvedené mestu v €
2015	29 785,00	29 785,00
2016	27 279,69	27 279,69
2017	26 575,99	26 575,99
2018	25 460,60	21 607,47

Pri uvedenom príjme je potrebné upozorniť na zmenu legislatívy v tejto oblasti, čo sa dá považovať za zásah zo strany štátu do rozpočtu obcí, na území ktorých sú zriadené skládky komunálneho odpadu. Je možný predpoklad do budúcnosti, že zmena legislatívy bude mať určitý dopad na výšku rozpočtovaných príjmov z uvedeného poplatku, nakoľko uvedený príjem bol jednou zo stabilných zložiek príjmového rozpočtu nášho mesta.

2.1.4. Ostatné dane za špecifické služby (za psa, za nevýherné hracie automaty, za predajné automaty, za ubytovanie, za užívanie verejného priestranstva, iné tovary a služby) sú rozpočtované na úrovni predchádzajúcich rokov v celkovej výške 9 144 €. Aj pri niektorých príjmoch za špecifické služby je potrebné uviesť, že aj tu dochádza k nenaplneniu rozpočtovaných príjmov za uplynulé obdobie a k vyššiemu evidovanému nedoplatku v porovnaní s rokom 2017. Najvýraznejší rozdiel v evidovaní nedoplatku za obdobie k 31.12.2018 v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2017 je na dani za psa, kde je evidovaný nedoplatok vyšší o sumu 1 910 €. Je potrebné sa preto do budúcnosti zamerať na zlepšenie výberu hlavne na dani za psa, aby nedochádzalo k medziročnému rastu nedoplatkov.

Tab. č. 7

Rok	Výška nedoplatku na dani za psa
2016	9 304
2017	10 422
2018	12 331

2.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z prenájmu pozemkov, budov, nebytových priestorov, ktoré sú plánované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv a príjmom z administratívnych a iných poplatkov a platieb, z úrokov a z iných nedaňových príjmov.

Mesto Hnúšťa rozpočtuje v roku 2019 nedaňové príjmy vo výške **306 340 €**. Celkovo sú nedaňové príjmy rozpočtu rozpočtované v roku 2019 v porovnaní s rozpočtom za rok 2018 vyššie o sumu **24 330 €**.

2.2.1. Príjmy z prenajatých budov, priestorov, objektov (Tab. č. 8)

ROK	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť plnenia príjmov celkom	% plnenia príjmov
2012	209 008	133 074	63,67
2013	207 869	154 895	74,51
2014	207 869	130 430	62,75
2015	126 500	234 499	183,21
2016	144 000	188 756	131,08
2017	175 655	172 823	98,39
2018	174 300	156 300	89,67
2019	187 500		

V roku 2019 je spracovaný rozpočet príjmov z prenajatých budov v porovnaní s predpokladom plnenia rozpočtu na rok 2018 vyšší o **31 200 €**.

Pohľadávky na nájomnom za budovy eviduje mesto k 31.12.2018 vo výške **60 384,56 €**, čo v porovnaní s pohľadávkami vyčíslenými k 31.12.2017 (v sume **67 706,87 €**) predstavuje nižšiu sumu o **7 322,31 €**.

Odporúčam aj naďalej vyvinúť maximálne úsilie na vymoženost pohľadávok na platbách za nájom, aby sa s nimi mohlo v budúcnosti uvažovať pri navýšení príjmovej časti rozpočtu.

1.3. Granty a transfery – predpokladané príjmy v rámci tejto položky predstavujú prostriedky zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na mestá a obce, prostriedky z ÚPSVaR na podporu detí v hmotnej núdzi a prostriedky z EÚ prostredníctvom ŠR v celkovej sume **1 568 415 €**.

1.4. Kapitálové príjmy – celkový rozpočet kapitálových príjmov na rozpočtový rok 2019 je plánovaný vo výške **766 136 €**:

- kapitálové nedaňové príjmy vo výške **10 000 €** (5 000 € z predaja kapitál. aktivít a 5 000 € z predaja pozemkov)

- kapitálové granty a transfery v sume **756 136 €** (obstaranie kompostérov, budovanie priemyselného parku).

Tab. č. 8

Rok	Rozpočet kapitál. príjmov	Skutočnosť plnenia kapitál. príjmov
2015	3 998 645	92 315
2016	4 308 073	309 371
2017	630 092	247 788
2018	66 000	1 599 326
2019	766 136	
2020	310 000	
2021	210 000	

Z návrhu rozpočtu na rok 2019 je zrejmé, že mesto kapitálové príjmy rozpočtuje v sume **766 136 €** (vlastné príjmy 10 000 € a 756 136 € prostriedky zo ŠR) a kapitálové výdavky rozpočtuje vo výške 1 389 340 €. Je veľmi dôležité poznamenať, že krytie výdavkov bude nielen z vlastných príjmov, ale aj z prostriedkov získaných zo ŠR a EÚ prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania z rozpočtu mesta.

Pozitívne hodnotím, že spracovateľ rozpočtu zostavoval uvedený rozpočet po dôkladnej analýze na základe očakávaných skutočností a na základe reálnych možností mesta.

1.5. Príjmové finančné operácie – sú rozpočtované vo výške **634 020 €** a to:

- prostriedky z predchádzajúcich rokov prijaté v roku 2017 a 2018 vo výške 206 502 € a vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 357 518 €. Príjmové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

V rozpočte na rok 2019 je rozpočtované dočerpanie úveru vo výške 70 000 € na dočerpanie úveru zazmluvneného v r. 2018 (rekonštrukcia miestnych komunikácií). Bližší rozpis na str. 7 návrhu rozpočtu.

Záver:

❖ **je potrebné aj v nasledujúcom rozpočtovom roku systematicky sledovať a hodnotiť stav plnenia príjmov rozpočtu a minimálne udržať percento úspešnosti výberu miestnych daní a služieb poskytovaných mestom.**

D.2. Rozpočet výdavkov

Mesto zabezpečuje bežnými výdavkami krytie potrieb chodu Mestského úradu, krytie potrieb na zabezpečenie samosprávnych funkcií mesta. Tiež sa nimi zabezpečuje krytie potrieb preneseného výkonu štátnej správy, potreby finančných zdrojov na činnosť príspevkových organizácií mesta, športových klubov, centra voľného času atď.

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bol zostavený návrh rozpočtu výdavkov. Navrhovaný rozpočet výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie základných funkcií samosprávy ako to ukladá zákon o obecnom zriadení. Pri spracovaní návrhu rozpočtu výdavkovej časti sa vychádzalo z požiadaviek MsÚ, príspevkových a rozpočtových organizácií mesta, žiadostí o poskytnutie dotácií a uzavretých zmluvných vzťahov. Rozpočet výdavkov sa delí na rozpočet bežných výdavkov, kapitálových výdavkov a výdavkové finančné operácie (nie sú súčasťou výdavkov rozpočtu mesta).

Rozpis rozpočtových výdavkoch v eurách a ich vývoj od roku 2014 do roku 2021: Tab. č. 9.

Výdavok	Rok 2014 skutočnosť	Rok 2015 skutočnosť	Rok 2016 skutočnosť	Rok 2017 skutočnosť	Rok 2018 rozpočet	Rok 2018 predpoklad	Rok 2019 rozpočet	Rok 2020 rozpočet	Rok 2021 rozpočet
bežné výdavky - mesto	2 069 397	2 249 521	2 311 640	2 704 291	2 774 092	2 758 794	3 135 859	3 255 859	3 462 814
bežné výdavky RO	1 391 028	1 649 684	1 560 478	1 702 806	1 715 533	1 855 945	2 006 638	2 090 770	2 212 750
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	3 460 425	3 899 205	3 872 118	4 142 870	4 489 625	4 614 739	5 142 497	5 346 364	5 675 564
- kapitálové výdavky mesto	519 723	229 067	306 842	282 301	356 000	1 740 336	1 389 340	1 100 000	300 000
- kapitálové výdavky RO	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	519 723	229 067	306 842	285 301	356 000	1 740 336	1 389 340	1 100 000	300 000
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	189 798	191 769	193 776	195 504	195 700	180 787	108 440	120 240	85 040
SPOLU VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU	4 169 945	4 320 041	4 372 736	4 622 676	5 041 325	6 535 862	6 640 277	6 566 604	6 060 604

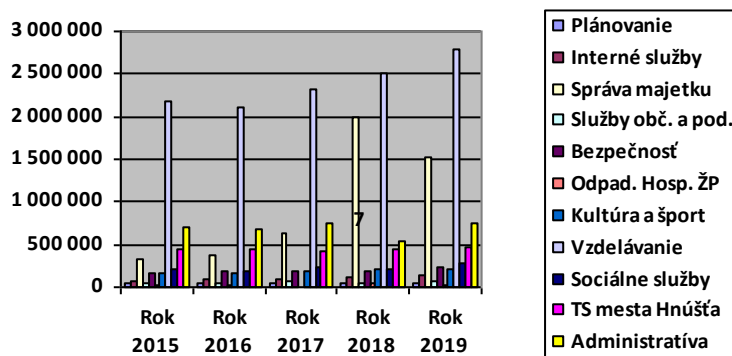
Výdavkovú časť rozpočtu hodnotím v prvom rade ako celok, ale súčasne sa zameriavam aj na vzájomné súvislosti tvorby výdavkového rozpočtu, ktoré tvoria celkový obraz krytia nevyhnutných výdavkov mesta. Predpokladaná suma celkových nákladov v roku 2018 (6 535 862 €) je v porovnaní so skutočne vynaloženými výdavkami v roku 2017 (4 622 676 €) vyššia **o 1 913 186 €**. Na rok 2019 sa navrhuje navýšenie výdavkového rozpočtu mesta oproti odhadovanej skutočnosti roku 2018 o sumu **104 415 €**.

V prehľadu výšky vývoja celkových výdavkov od roku 2014 uvedených v tab. č. 9 je vidieť narastajúci trend.

Porovnanie výdavkovej časti rozpočtu podľa programov na rok 2019 s rokmi 2015 - 2017 (skutočnosť) a predpokladom 2018:

Tab. č. 10

Výdavková časť v EUR	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018 predpoklad	Rok 2019 rozpočet
1. Plánovanie, manažment a kontrola	37 852	41 368	47 782	53 692	54 300
2. Interné služby	60 473	99 814	96 972	115 417	131 300
3. Správa majetku	317 464	386 323	427 399	1 982 076	1 520 749
4. Služby občanom a podnikateľom	52 674	57 918	53 764	51 692	71 706
5. Bezpečnosť	168 781	176 772	181 687	178 837	245 165
6. Odpadové hospodárstvo a ochrana ŽP	24 312	15 450	2 526	42 608	28 700
7. Kultúra a šport	158 348	165 474	182 720	210 755	208 000
8. Vzdelávanie	2 169 249	2 098 433	2 315 003	2 517 812	2 781 553
9. Sociálne služby	202 204	199 214	208 019	215 098	275 950
10. Technické služby mesta Hnúšťa	437 106	446 442	420 555	451 343	470 378
11. Administratíva	691 578	491 751	491 744	535 745	744 036
SPOLU rozpočet výdavkov:	4 320 272	4 178 960	4 428 172	6 355 075	6 531 837

1.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky sa v roku 2019 rozpočtujú vo výške **5 142 497 €**, čo v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom 2018 (odhad 4 614 739 €) predstavuje nárast bežných výdavkov vo výške **527 758 €**. V rozpočtovanej sume bežných výdavkov na rok 2019 sú započítané výdavky pre školy s právnou subjektivitou v sume 2 006 638 € a aj príspevok na činnosť príspevkových organizácií mesta a to 156 000 € (v roku 2018 v sume 148 330 €) pre Mestské kultúrne stredisko Hnúšťa a 470 378 € (v roku 2017 v sume 442 615 €) pre Technické služby mesta Hnúšťa.

Navýšenie objemu bežných výdavkov v roku 2019 zohľadňuje aj navýšenie plátov pedagogických a nepedagogických zamestnancov a tiež rast plátov zamestnancov vo verejnej správe (konkrétnejší popis v úvodnej časti môjho stanoviska). Rast osobných výdavkov môžeme očakávať na základe plánovaného zvýšenia minimálnej mzdy v národnom hospodárstve. Predpokladaný rast minimálnej mzdy na úroveň 520 € (v roku 2018 vo výške 480 €) značne ovplyvní rast osobných výdavkov hlavne zamestnancov, ktorí sú odmeňovaní minimálnou mzdou. **Pri zvýšení minimálnej mzdy je však potrebné poznamenať, že pre mesto je celkovým výdavkom v rozpočte v tomto prípade super hrubá mzda (reálna cena práce) vo výške 703,04 €**. Od 01.05.2019 je potrebné počítat so zvýšením príplatkov za nočnú zmenu, prácu počas sviatkov, soboty a nedele. Toto zvýšenie sa týka hlavne zamestnancov, ktorí pracujú na zmennosť (mestská polícia, čiastočne technické služby).

Vývoj bežných výdavkov (mesto)

Tab. č. 11

ROK	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia výdavkov celkom	% plnenia výdavkov
2012	2 073 852	2 133 718	102,89
2013	2 072 405	1 951 367	94,16
2014	2 158 376	2 069 397	95,89
2015	2 285 137	2 249 521	98,44
2016	2 470 325	2 311 640	93,58
2017	2 704 291	2 440 064	90,23
2018	2 774 092	2 758 794 (odhad)	(odhad) 99,45
2019	3 135 859		
2020	3 255 594		
2021	3 462 814		

Na základe uvedeného prehľadu vývoja bežných výdavkov v tab. č. 11 môžeme konštatovať, že ich vývoj má rastúci trend od roku 2012. Za rok 2018 sa odhaduje nárast bežných výdavkov oproti skutočnosti roku 2017 až o sumu 318 730 €. Na rok 2019 sa navrhuje v rozpočte suma bežných výdavkov vyššia oproti odhadu na rok 2018 o sumu 377 065 €.

Prehľad rozpočtovania prebytku na roky 2019 – 2021:

- na rok 2019 v sume 1 989 336 €,
- na rok 2020 v sume 2 086 194 €,
- na rok 2021 v sume 2 172 974 €.

Z prognózy je zrejmé, že výška prebytku bežného rozpočtu za uvedené roky je v približne rovnakej sume. Je to dôležitý ukazovateľ toho, že použiteľné bežné príjmy na pokrytie neustále rastúcich

bežných výdavkov nerastú v takej výške, ako by to bolo potrebné. Na základe uvedenej prognózy predpokladám v budúcnosti možný nárast zložitosti rozpočtovania hlavne pri bežných výdavkoch a to z dôvodu neúmernosti medzi rastom príjmov a výdavkov. Pri predpoklade neúmernosti medzi rastom príjmov a výdavkov môže nastať malý manévrovací priestor pre zvýšenie bežných príjmov na vykrytie nevyhnutných bežných výdavkov. Pre potvrdenie uvedeného predpokladu uvádzam tieto skutočnosti:

Nárast bežných príjmov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018 : 318 802 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018: 377 065 €

Rozpočtovanie bežných výdavkov v rozpočte na rok 2019 v porovnaní s rokom 2018(odhad) podľa programov napr. v:

- **Program 2. Interné služby** v Podprogramme 2.8. Zabezpečenie úkonov spojených s voľbami, *Zámer podprogramu – hladký priebeh volieb, kde je navýšenie rozpočtových výdavkoch v porovnaní s rokom 2018 (rozpočet) o sumu 10 000 €.* Odôvodnenie navýšenia výdavku je podrobne rozpísané na strane 26 návrhu rozpočtu.
- **Program 3. Správa majetku mesta** v Podprogramme 3.4. Zhodnotenie majetku mesta- investície - **zníženie** rozpočtu oproti roku 2018 (predpoklad) o sumu 335 914 €. P. Zdôvodnenie je prehľadne spracované v návrhu rozpočtu na str. 29.
- **Program 4. Služby občanom a podnikateľom** v Podprogramme 4.2. Vybavovanie žiadosti, evidencie a služby pre občanov, *kde je navýšenie rozpočtových výdavkoch v porovnaní s rokom 2018 (predpoklad) o sumu 4 567 €.* Odôvodnenie navýšenia výdavku je podrobne rozpísané na strane 30 návrhu rozpočtu. *Podprogram 4.5. Detské ihriská , oddychové zóny, náučné chodníky – navýšenie o sumu 6 501 €.*
- **Program 5. Bezpečnosť** – celkové navýšenie rozpočtu r. 2019 v porovnaní s rokom 2018 (predpoklad) bolo v sume 66 328 €. Navýšenie sa týkalo napr. rastu miezd, odvodov do poisťovní, nákupu pracovného oblečenia a pracovných pomôcok. Prehľadnejší rozpis navýšenia rozpočtových výdavkov v uvedenom programe a jeho podprogramoch je spracovaný v návrhu rozpočtu.
- **Program 6. Odpadové hospodárstvo a ochrana životného prostredia** – v uvedenom programe a jeho podprogramoch bol rozpočtované zníženie výdavkov v roku 2019 aj v porovnaní s rozpočtom na rok 2018 o sumu 10 000 € a s predpokladom čerpania výdavkov v roku 2018 o sumu 13 908 €. *Najvyššie zníženie rozpočtovaných výdavkov na rok 2019 bolo zaznamenané v Podprogramme 6.3. Skládka komunálneho odpadu v sume 12 284 € v porovnaní s predpokladom roku 2018.* Tu je potrebné upozorniť na zmenu zákona o odpadoch od 1.1.2019. Výdavky sú rozpočtované na uzavretie 2. Etapy skládky . Komentár k uvedeným výdavkom je rozpracovaný na str. 43 návrhu rozpočtu.
- **Program 11. Administratíva**, Podprogram 11.1: Administratívna činnosť, ktorý zahŕňa kompletne služby mestského úradu na zabezpečenie všetkých aktivít v predchádzajúcich programoch. (napr. platy, mzdy služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poistné a príspevok do poisťovní, tovary a služby – energie, voda, komunikácia, stravovanie, sociálny fond a pod. V tomto programe sú rozpočtované výdavky, ktoré nie sú v predchádzajúcich častiach programového rozpočtu. Podprogram 11.2: Poplatky a úroky
V rámci uvedeného podprogramu sú kvantifikované výdavky splácania istín z prijatých úverov, úrokov a finančné rozpočtované záležitosti v sume **124 840 €**. Výška splátok istín sa na rok 2019 sa rozpočtuje v sume 108 440 € a splátka úrokov v sume 12 400 €.

V ostatných programoch je rozpočet na rok 2019 spracovaný porovnateľne s rozpočtom v roku 2018, čo vypovedá o zodpovednosti hospodárenia s verejnými prostriedkami.

1.2.Kapitálové výdavky – celkový objem rozpočtovaných kapitálových výdavkov na rok 2019 je rozpočtovaný v sume **1 389 340 €** - sú tu zapracované rozpočtové požiadavky, ktoré obsahujú investičné zámery nevyhnuté na zveladenie a zhodnotenie majetku mesta a plnenie úloh

vyplývajúcich z platnej legislatívy. Rozpis rozpočtovaných kapitálových výdavkov je rozpisovaný na strane 29 návrhu rozpočtu. Pre zhodnotenie majetku sa plánuje použitie vlastných prostriedkov, prostriedkov z návratných zdrojov financovania, z prostriedkov predchádzajúcich rokov, ako aj prostriedkov získaných z EÚ a ŠR prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania. Oblasť kapitálových výdavkov sa bude postupne spresňovať v intenciách získaných zdrojov pre mesto a vo väzbe na príslušné investičné akcie, ktoré bude mesto zabezpečovať. Súčasťou kapitálového rozpočtu sú aj výdavky príspevkových organizácií a škôl s právnou subjektivitou.

Je potrebné uviesť, že rozpočtované kapitálové výdavky nie sú kryté kapitálovými príjmami, ktoré sú rozpočtované v sume **766 136 €**. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom z bežného rozpočtu a finančnými operáciami.

Na základe uvedených skutočností je potrebné pri plánovaní ďalších nových investícií mať na pamäti, že **kapitálové príjmy súvisia s napĺňaním a realizáciou investičných zámerov mesta. Je potrebné uviesť, že v rámci financovania investícií bude potrebné spolufinancovanie z rozpočtu mesta a môžu prísť do úvahy aj ďalšie výdavky, ktoré sa momentálne nedajú vyčíslieť, ale budú zvyšovať výdavkovú časť rozpočtu a mesto nebude mať na ne dostatočné finančné krytie, najmä z dôvodu nedostatku a obmedzenia finančných tokov (cash flow).**

1.3. Výdavkové finančné operácie sú rozpočtované vo výške **108 44 €** a to:

Vo finančných výdavkových operáciách rozpočtované splátky istín a úverov. Podrobnejší rozpis je uvedený na strane 69 návrhu rozpočtu.

Výdavkové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

Odporúčanie:

- **naďalej zvažovať plánovanie nových investícií, okrem plánovaných v rozpočte na rok 2019 V prípade zvažovania použitia nových úverových zdrojov je dôležité dodržať proces podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Je potrebné si uvedomiť, že použitie cudzích zdrojov na krytie neproduktívnych výdavkov mesta môže viesť v budúcnosti k riziku s dosahom na platobnú schopnosť a likviditu záväzkov voči partnerom mesta t.j. aj voči bankovým subjektom.**

E. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „rozpočet obce obsahuje zábery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce“.

Programový rozpočet je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a zapracovanie rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov.

Súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2019, viacročného rozpočtu na roky 2020–2021 je aj programový rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2019 a na roky 2020–2021. Mesto Hnúšťa predkladá na schválenie rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Jednotlivé „Programy“ sú podrobne a prehľadne rozpracované v textovej a tabuľkovej podobe predkladaného návrhu rozpočtu jednotlivými správcami programov a aktivít.

Informačná hodnota uvedeného dokumentu umožňuje plánovanie výdavkov v strednodobom horizonte, čo umožňuje konfrontovať plány mesta so skutočnosťou a tiež monitorovať plnenie plánov.

F. ZHRNUTIE

Ako som uviedla v mojom stanovisku návrh rozpočtu na rok 2019 a rozpočtové roky 2020–2021 je spracovaný v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými

smernicami mesta Hnúšťa. **Pozitívne hodnotím spracovanie a tiež zostavenie rozpočtu po odbornej stránke.**

Návrhy programového rozpočtu na rok 2019 a na roky 2020-2021 boli vypracované v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odporúčam do budúcnosti sa zamerať na hľadanie cesty a možnosti na zabezpečenie dostatočnej výšky použiteľných vlastných bežných príjmov, nakoľko bežné výdavky sa zvyšujú a ich krytie na strane príjmov nie je priamo úmerné tomuto nárastu výdavkov. K dosiahnutiu navrhovaných cieľov s udrжанím komplexnej udržateľnosti a konzistentnosti navrhovaného rozpočtu je nevyhnutná pozornosť všetkých participujúcich zložiek pri plnení príjmov, ale najmä čerpaní výdavkov. Podobne ako v predchádzajúcich obdobiach aj v nastávajúcom rozpočtovom roku je dôležité **disciplinovane pristupovať najmä k čerpaniu prostriedkov** v zmysle jednotlivých programov, podprogramov a projektov dodržiavaním zásady hospodárnosti, aby sa v konečnom dôsledku dodržala koncepcia navrhovaného vyrovnaného rozpočtu.

Udržanie rozpočtu v reálnych podmienkach je totiž predpokladom a východiskom k splneniu cieľov aj viacročného programového rozpočtu.

Dávam do pozornosti, že spracovaný návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2019 poskytuje poslancem zboru mestského zastupiteľstva základné údaje a informácie pre kvalifikované rozhodovanie, prípadne vyváženú úpravu rozpočtu mesta na príslušných príjmových a výdavkových položkách.

G. ZÁVER

Na základe môjho odborného stanoviska a skutočnosti v ňom uvedených odporúčam:

- ❖ **predložený návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2019 Mestskému zastupiteľstvu v Hnúšti schváliť**
- ❖ **a návrh rozpočtu na roky 2020-2021 zobrať na vedomie.**

Ing. Anna Baričová
hlavná kontrolórka mesta